

HRVATSKI SABOR
Odbor za financije i
državni proračun
KLASA: 022-03/21-03/104
URBROJ: 6521-5-21
Zagreb, 25. studenoga 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 30 -11- 2021		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
022-03/21-03/104	6521-31	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6521-5-21-02	—	—

D.E.U. br. 21/009

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

PREDMET: Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka) COM (2021) 563 – D.E.U. br. 21/009 - mišljenje

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora, na 34. sjednici održanoj 25. studenoga 2021. godine, razmotrio je Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka) COM (2021) 563 – D.E.U. br. 21/009, koje je predsjednici Odbora za financije i državni proračun, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dostavio predsjednik Odbora za europske poslove, aktom od 5. studenoga 2021. godine.

Stajalište Republike Hrvatske usvojila je Zaključkom Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/21-07/405, URBROJ: 50301-21/32-21-4, na sjednici održanoj 19. listopada 2021. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je predstavnik Ministarstva financija. Direktiva Vijeća 2003/96/EZ o restrukturiranju okvira Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (Energetska trošarinska direktiva – dalje u tekstu: ETD) usvojena je s ciljem osiguravanja pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta glede oporezivanja energenata i električne energije te je u kontekstu vremena donošenja i tadašnjim zahtjevima ostvarila traženi cilj. U prosincu 2019. Europska komisija je predstavila europski zeleni plan – strategiju za postizanje održivosti gospodarstva Europske unije pretvaranje klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguranje pravedne i uključive tranzicije. Europskim zelenim planom pokrenuta je nova strategija rasta za Europsku uniju, kojom se Europska unija želi preobraziti u pravednije i prosperitetnije društvo. Na temelju strategije iz europskog zelenog plana i sveobuhvatne procjene učinka, u Komunikaciji Komisije iz rujna 2020. o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030. („Plan za postizanje klimatskog cilja do 2030.”) predložena je veća ambicioznost Europske unije i predstavljen sveobuhvatan plan za odgovorno povećanje obvezujućeg cilja Europske unije smanjenja neto emisija za najmanje 55 % do 2030. Trenutno važeći ETD nije u skladu s klimatskim i energetske ciljevima Europske unije, pogoduje upotrebi fosilnih goriva i više ne pridonosi pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Europska komisija je 14. srpnja 2021. godine u okviru paketa „Spretni za 55 %“ usvojila zakonodavni Prijedlog Direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka).

U odnosu na navedene postojeće probleme ciljevi prijedloga ETD-a su:

Uspostavljanje prilagođenog okvira koji doprinosi postizanju ciljeva Europske unije za 2030. i klimatskoj neutralnosti do 2050. godine u kontekstu europskog zelenog plana. To bi uključivalo usklađivanje oporezivanja energenata i električne energije s energetske, okolišnim i klimatskim politikama Europske unije, što bi doprinijelo radu Europske unije na smanjenju emisija. Nadalje je cilj uspostavljanje okvira kojim se unutarne tržište Europske unije štiti i poboljšava ažuriranjem područja primjene i strukture stopa te racionalizacijom primjene oslobođenja od poreza i smanjenja poreza u državama članicama. Također se želi očuvati kapacitet za ostvarivanje prihoda proračuna država članica.

Oporezivanje energije trebalo bi se povezati s energetske sadržajem energenata i električne energije te njihovom okolišnom učinkovitošću. Iz područja primjene ETD-a treba izostaviti samo upotrebu energenata u druge svrhe, dvonamjensku upotrebu energenata te oporezivanje proizvedene toplinske energije. Električna energija koja se upotrebljava na slične načine trebala bi se tretirati jednako. Oporezivanje energije obuhvaća energente koji se upotrebljavaju kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje te električnu energiju. Države članice trebale bi replicirati odnos između najnižih razina oporezivanja utvrđenih u prijedlogu za različite izvore i upotrebe energije. Za taj bi zahtjev električna energija uvijek trebala biti među najniže oporezivim izvorima energije kako bi se potaknula njezina upotreba (promet). Utvrđivanje različitih najnižih razina oporezivanja pogonskih goriva, pogonskih goriva za posebne namjene, goriva za grijanje i električne energije. Ukidaju se postojeće razlike između komercijalne i nekomercijalne upotrebe plinskog ulja (dizelskog goriva) kao pogonskog goriva, kao i razlike između poslovne i neposlovne upotrebe goriva za grijanje i električne energije. Predlažu se najniže razine oporezivanja za pogonska goriva. Za energente na koje se primjenjuje prijelazno razdoblje, najniže stope oporezivanja povećavaju se za desetinu godišnje do 1. siječnja 2033. Za niskouglična goriva najniža razina oporezivanja utvrđena za prvu godinu prijelaznog razdoblja primjenjuje se do 1. siječnja 2033. Predlaže se da države članice, pod poreznim nadzorom, na energente koji se isporučuju za upotrebu kao zrakoplovno gorivo te na električnu energiju koja se upotrebljava izravno za punjenje električnih zrakoplova primjenjuju barem najniže razine oporezivanja za potrebe prometovanja tih letova unutar Europske unije (i domaći letovi).

Države članice bi pod poreznim nadzorom, na energente isporučene za upotrebu kao gorivo za plovila i električnu energiju koja se upotrebljava izravno za punjenje električnih plovila primjenjuju barem najniže razine oporezivanja za potrebe prijevoza tereta, ribolova i usluga redovne plovidbe unutar Europske unije (od jedne do druge luke u Europskoj uniji). Energenti i električna energija koji se upotrebljavaju za preostalu plovidbu unutar Europske unije (uključujući privatnim rekreativnim plovilima) trebali bi podlijegati standardnim razinama oporezivanja pogonskih goriva i električne energije u državama članicama. Kako bi se potaknula njihova upotreba, za održiva alternativna goriva (uključujući održiva biogoriva i bioplin, niskouglična goriva, napredna održiva biogoriva i bioplin te obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla) i električnu energiju vrijedila bi nulta najniža stopa u razdoblju od deset godina. Mogućnost smanjenja poreza za određene upotrebe: smanjenje razine oporezivanja energenata i električne energije koji se upotrebljavaju za kogeneraciju, prijevoz robe i putnika željeznicom, podzemnom željeznicom, tramvajem, trolejbusom, lokalni javni prijevoz putnika, prikupljanje otpada, oružane snage i javnu upravu, osobe s invaliditetom i vozila hitne pomoći. Energenti i električna energija koje upotrebljavaju kućanstva koja su prepoznata kao ugrožena mogli bi biti oslobođeni od poreza najviše deset godina nakon stupanja na snagu ETD-a.

U raspravi na Odboru navedeno je da će se ubuduće ukinuti sniženja i izuzeća kod oporezivanja energenata i električne energije te će se usmjeriti na alternativne energije.

Nakon provedene rasprave Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora odlučio je većinom glasova (6 glasova „ZA“ i 3 glasa „SUZDRŽAN“) predložiti Odboru za europske poslove Hrvatskoga sabora sljedeće

MIŠLJENJE

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za opozivanje energenata i električne energije (preinaka) COM (2021) 563 – D.E.U. br. 21/009

PREDSJEDNICA ODBORA
Grozdana Perić, dipl. oec.

